

IHMC²

*BUTLLETÍ DE NOTÍCIES DE L'INSTITUT
INTERUNIVERSITARI LÓPEZ PIÑERO*

PRIMAVERA 2024

INSTITUT
INTERUNIVERSITARI

SUMARI

- Presentació
- Investigació
- Grups d'investigació
- Seminaris i presentacions
- Biblioteca
- Museu
- Exposicions
- Ensenyament i divulgació de les ciències
- Sabers en acció
- MOOC Història de la ciència
- Professors convidats i estudiants residents
- Resum activitat Universitat Miguel Hernández de Elche (UMH)
- Màster i Doctorat
- Difusió i comunicació

PRESENTACIÓ

L'Institut Interuniversitari López Piñero és un centre de la Universitat de València (UV), Universitat Miguel Hernández (UMH), Universitat Jaume I (UJI) i Universitat d'Alacant (UA) dedicat a la investigació i la divulgació en l'àmbit dels estudis històrics i socials sobre la medicina, la tecnologia i la ciència. Disposa de programes de màster i doctorat en Història de la ciència i la comunicació científica i d'un programa de màster en traducció medicosanitària. També desenvolupa nombroses activitats de divulgació científica (exposicions, cicles de cinema, etc.) i seminaris d'investigació. La coordinació de l'IILP es realitza des del centre de la UV que està situat en un palau restaurat del segle XVIII ([Palau Cerveró](#)), on també estan ubicades la [Biblioteca Historicomèdica](#), amb una extraordinària col·lecció de recursos bibliogràfics, i la [col·lecció d'instruments](#) de la UV. Aquest edifici disposa de sales d'exposicions permanents i temporals.

El butlletí de notícies IHMC2 ofereix les activitats principals del centre per als mesos de primavera 2024.

La informació actualitzada pot consultar-se en els webs del centre a la UV (<http://www.uv.es/ihmc>) i de la UMH (<https://iilp.umh.es/>)

El 30 de gener de 2017, el Consell de Govern de la Universitat de València, després d'un informe positiu, amb la qualificació màxima per part de l'agència avaluadora estatal (ANECA), va aprovar el tràmit per a la creació de *l'Institut Interuniversitari López Piñero*, un centre amb les universitats d'Alacant, Miguel Hernández d'Elx, València i Jaume I de Castelló. El centre va ser avaluat positivament per part de la Generalitat Valenciana en maig de 2018 i finalment el decret del DOGV el 21 de novembre de 2018 crea l'Institut Interuniversitari López Piñero d'Estudis Històrics i Socials, sobre ciència, tecnologia, medicina i medi ambient.

El centre continua donant suport a la recerca, el pensament crític, la innovació pedagògica, la igualtat d'oportunitats, la divulgació innovadora, i la conservació i l'estudi del patrimoni bibliogràfic i material relacionat amb la ciència, la tecnologia i la medicina.

PALAU DE CERVERÓ

Plaça Cisneros 4
46003 València

Tel. 963 926 229

<http://www.instinterlp.org/>

Adjuntem a continuació un resum de l'activitat desenvolupada per la seu de la UV, seguit del resum d'activitat de la seu de la UMH i una referència breu al programa comú de màster i doctorat.

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

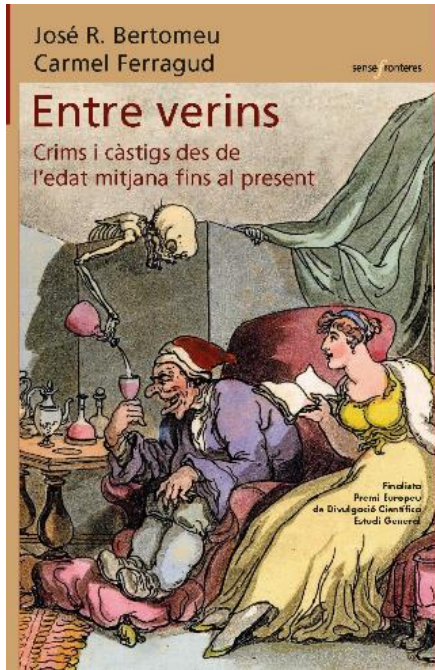
INVESTIGACIÓ

L'IILP desenvolupa investigació al voltant dels estudis històrics i socials sobre la medicina, la tecnologia i la ciència. Els seus membres publiquen habitualment llibres i treballs dins de revistes especialitzades, on també formen part dels consells editorials. També participen activament en congressos internacionals i organitzen jornades i conferències amb investigadors de tot el món. L'IILP disposa d'una xarxa de col·laboració molt àmplia amb altres universitats i centres d'investigació del nostre entorn i d'altres països. Fomenta l'intercanvi de professorat i estudiants dins de programes d'investigació i dona suport a tot tipus d'ajudes i beques per al foment de la investigació dins de les àrees esmentades. Qualsevol col·laboració dins d'aquest terreny pot ser consultada en la direcció del centre: ximo.guillem@uv.es. Dins de les publicacions recents del centre es troben:

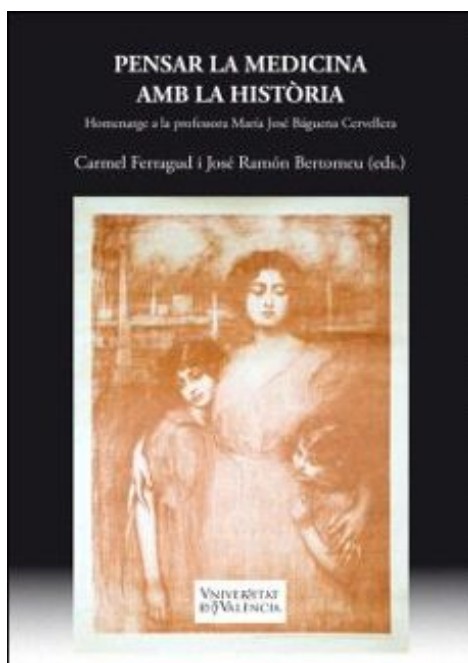
- Barona Vilar, J.L., “Manual de Historia de la Ciencia” Ed. Tirant Humanidades, 2023.
- Barona Vilar, J.L., article en revista internacional: "International Food and Medical Relief. UNRRA (1943-47) and the New Global Order". Food & History, 20(2), 129-150, 2022.
- Bertomeu Sánchez, J.R. y Ferragud Domingo, Carmel: “Entre venenos: Crímenes y castigos desde la Edad Media hasta el presente” Ed: Bromera (2023)
- Bertomeu Sánchez, J.R. y Ferragud Domingo, Carmel: “Pensar la medicina amb la història. Homenatge a la professora Maria José Báguena Cervellera” (2023)
- Bertomeu Sánchez, J. R. «The Making of the Spanish Pesticide Industry During the Early Francoist Dictatorship: Experts, Autarky, Agnotology, and Fascism». Pp. 89-122 en Pervasive Powers: The Politics of Corporate Authority, editat per S. A. Aguiton, M.-O. Déplaud, N. Jas, E. Henry, y V. Thomas. New York, NY: Routledge. 2022.
- Bertomeu Sánchez, J.R. «2. Raspail, Orfila et les cercles vicieux de l'expertise». (2022) Pp. 39-61 en Une imagination républicaine, François-Vincent Raspail (1794-1878), Les Cahiers de la MSHE Ledoux, editado por J. Barbier y L. Frobert. Besançon: Presses universitaires de Franche-Comté (Nova edició a <http://books.openedition.org/pufc/20727>)

- Ferragud Domingo, C.: "Dos documents relatius a la vida i obra de Francesc Eiximenis", dins Sadurní Martí i Xavier Renedo (eds.), Francesc Eiximenis. Vida, obra i transmissió, Documenta Universitaria (Univ. Girona) 2022, pp. 41-52.
- Ferragud Domingo, C.: "La salut i l'assistència mèdica als convents valencians femenins de la baixa Edat Mitjana", dins Anna Isabel Peirats Navarro (Coord.), Isabel de Villena i l'espiritualitat europea tardomedieval, València, Tirant Humanidades, 2022, pp. 407-442.

- Ferragud Domingo, C.: "La salut i l'assistència mèdica als convents valencians femenins de la baixa Edat Mitjana", dins Anna Isabel Peirats Navarro (Coord.), Isabel de Villena i l'espiritualitat europea tardomedieval, València, Tirant Humanidades, 2022, pp. 407-442.
- García García, E: "Georgescu-Roegen y la sociología: Tres apuntes". En Arenas, L.; Naredo, J.M.; Riechmann, J. (ed.): Bioeconomía para el siglo XXI: Actualidad de Nicholas Georgescu-Roegen. Madrid, Libros de la Catarata, 2022, pp. 139-156.
- Guillem-Llobat, X. Technology and Subaltern Knowledge at the Catalan Olive Oil Museum. *Technology and Culture* 64, no. 3 (2023): 909-917. <https://doi.org/10.1353/tech.2023.a903978>.
- Guillem-Llobat, X. Book review: Angela N. H. Creager and Jean-Paul Gaudillère (eds.), Risk on the Table: Food Production, Health, and the Environment. *European Journal for the History of Medicine and Health*, (2023), 80(1), 192-196. <https://doi.org/10.1163/26667711-20230009>
- Novella, Enric J. "Las políticas de la locura. Psiquiatría y Sociedad en la España de Franco" 2023
- Novella, Enric J.: The poetry of psychiatry': existential analysis and the politics of psychopathology in Franco's Spain. *Medical History* 67:74-88, 2023.
- Novella, Enric J. COVID-19 and the emotional culture of pandemics: a retrospective and prospective view. *Paedagogica Historica: International Journal of the History of Education* 58:660-675. 2022.

- Rodríguez Victoriano, JM. “Representaciones sociales en torno a la educación obligatoria en la Ciudad de Valencia. El conflicto entre equidad escolar y libertad de elección”. Ed. PUV (2023)
- Rodríguez Victoriano, JM. “Enseñanza e investigación pública universitaria en la sociedad española: propuestas alternativas para enfrentar la mercantilización neoliberal” Ed. Jundiai SP. Paco editorial (2023)
- Ruiz-Castell, Pedro: “Historia de la tecnología través de veinte objetos”. Ed. 003336- Institució Alfons el Magnànim. 2023
- Simon Castel, Josep: “Form and Meaning: Textbooks, Pedagogy, and the canonical Genres of Quantum Mechanics”, llibre “The Oxford Handbook of the History of Quantum Interpretation” pp:709-734 (2022)
- Suay-Matallana, I., El laboratorio de la aduana de Valencia: fiscalidad, análisis químicos y patrimonio portuario (1927-1937), Dynamis, 40(2) 551-580. (ISSN: 0211-9536; WOS/JCR 2016: 0.382, Q3 (36/60) History & Philosophy of Science); SJR/Scopus 2016: 0.141 (Q3 (10/149), History and Philosophy of Science); Q4 (2242/2893), Medicine (miscellaneous). 2023
- Suay-Matallana, I., Economic containment: customs laboratories and merchandise inspections in late-19th Century Spain. In: Francisco Javier Martínez, Celia Miralles-Buil (eds.) Matters of containment. Material approaches to the handling of threats in the modern world. Les Ulis, EDP Sciences, 01-07, <https://doi.org/10.1051/shsconf/202213603004> (editorial indizada en Scholarly Publishers Indicators Expanded: Norwegian Lists (CRISTIN) y Finnish Lists). eISSN: 2261-2424. 2022.

Referència del grup:

GIUV2013-151

El grup de recerca Histradcyt sobre Història de la Traducció Científica i Tècnica (GIUV2013-151) és una estructura de recerca de l'Institut Interuniversitari López Piñero. Els seus membres han participat activament, i de forma destacada, en la configuració de les activitats de recerca, formació i divulgació abans assenyalades, així com en la configuració dels recursos bibliogràfics i patrimonials que configuren les fortaleeses principals del centre abans descrit. Les activitats del grup se centren en tres eixos: la recerca pròpiament aquesta, la seua difusió a través d'articles, l'edició de monografies i l'organització de Jornades biennals amb la finalitat d'establir un fòrum de debat amb membres de la comunitat científica interessats en la Història de la traducció.

Açò ens ha permès establir llaços amb investigadors de la Universitat de Verona (Itàlia), de Mont-real (Canadà) i de Lió2 Lumière (França) a més d'universitats espanyoles com l'Autònoma de Barcelona, la Complutense o la de Salamanca. El grup pertany així mateix a la Xarxa d'Excel·lència FFI2015-68705-REDT LLENGUA I CIÈNCIA. Entre les activitats i recerca del grup dels últims dos anys destaquen l'edició de volums com els titulats Reconstruint el passat de la traducció. L'últim ha estat dedicat a les impremtes/editorials i les obres científiques i tècniques traduïdes del francès a l'espanyol (segle XIX).(Granada: Comares, 2017). Alguns d'aquests volums han sorgit de les Jornades sobre "Història de la Traducció no literària" que el grup organitza des de 2012 en l'Institut López Piñero cada dos anys. La quarta edició va tenir lloc entorn de Traducció i ensenyament a Espanya (segle XIX). València, en novembre de 2018.

V Jornades Internacionals d'Histradcyt: Traducció, Ciència i Política en la Història (segles VIII-XX). 10, 11 i 12 d'abril de 2024

Palau de Cerveró. Institut Interuniversitari López Piñero
Universitat de València.

Les V Jornades Internacionals d'Histradcyt representen un espai únic de reflexió i diàleg interdisciplinari, on convergeixen tres àrees fonamentals del nostre món contemporani: la traducció com a pont entre llengües i cultures, la ciència com a motor del coneixement i progrés, i la política com el mitjà per a prendre decisions que afecten les nostres societats. Des de temps immemorials, la traducció ha sigut el fonament que sustenta l'intercanvi cultural, la comprensió mútua i la construcció de ponts entre nacions i civilitzacions. En l'actualitat, la seua rellevància es magnifica a l'ésser l'eix central per a transmetre informació científica i política en un món globalitzat i divers lingüísticament.

Més informació en <https://sites.google.com/view/jornadashistoriatraduccion/inicio>

Referència del grup:

GIUV2013-071

Descripció de l'activitat investigadora:

Els estudis sobre la relació entre societat i medi ambient (en general) i sobre qüestions de sostenibilitat (en particular), són característicament interdisciplinàries o, més exactament, transdisciplinars. Les raons de la valoració precedent són en síntesi les següents. La investigació de la relació entre medi ambient i societat implica l'anàlisi, d'una banda, dels efectes socials de les alteracions de l'entorn natural i, d'altra banda, de les repercussions sobre el mateix de les transformacions i canvis socials. Es tracta doncs d'un assumpte situat en el llindar entre els dos grans camps de la ciència moderna, les ciències naturals i les socials o humanes, dos camps la separació entre els quals no ha fet més que augmentar des de fa molt temps. Aqueixa condició fronterera suscita immediatament la pregunta per les oportunitats per a una nova aproximació entre aqueixos dos mons que s'han donat l'esquena, així com per les condicions i límits de l'esmentada aproximació. El biòleg E.O. Wilson ha expressat així la idea: "La connexió d'aquest últim camp [els estudis de sostenibilitat] amb la teoria social pot semblar feble en principi, però no ho és en absolut. L'ambient natural és el teatre on va evolucionar l'espècie humana i al qual la seua fisiologia i el seu comportament estan subtilment adaptats. Ni la biologia humana ni les ciències socials poden tindre un sentit complet fins que les seues visions del món tinguen en compte aquest marc de referència tenaç".

La relació societat-medi ambient es concreta sobretot en la discussió respecte al concepte de sustentabilitat (o sostenibilitat). Aqueixa relació té mediacions diverses. Si comencem per les preguntes més pròpies de l'ecologia humana, es pot plantejar la qüestió relativa a la capacitat de càrrega per a éssers humans (a la població sostenible). Tot i que ha d'haver-hi límits naturals en aquest terreny, és clar que aquests poden ser canviants segons les característiques de les tècniques disponibles: en l'espècie humana, la biologia no és independent de la tecnologia. Una conseqüència d'aquesta (la proliferació d'artefactes irrevocablement associats als cossos humans) té una implicació notable: algunes persones poden tindre prolongacions exosomàtiques molt més grans que unes altres. Entren així en l'anàlisi la desigualtat i el conflicte social: la biologia no és separable de la tecnologia ni de la sociologia ni de la política. D'altra banda, la creença en què l'acció social pot frenar la crisi ecològica depèn de la hipòtesi que l'espècie humana -a diferència de qualsevol altra- és capaç de trobar en el seu entorn fonts de recursos sense explotar-les fins a l'esgotament, és a dir, que l'estructura de necessitats pot regular-se per raons diferents a l'existència o manca de mitjans per a satisfer-les (o, dit d'una altra manera, que les respostes als estímuls ambientals no estan rígidament programades en la dotació genètica dels humans). Ens trobem així en el terreny de la cultura (dels estils de vida i consum, dels valors i també dels mites).

Dins del marc d'un examen general de les relacions entre societat i naturalesa, tots aquests nivells d'anàlisi tenen dimensions rellevants i no poden ser ignorats. És bastant clar, llavors, que cap ciència particular, amb els seus instruments i categories actuals, està en condicions d'abordar totes les facetes d'un objecte de coneixement com aquest. L'alternativa més adequada passa per un intent de compatibilitat mútua sense reduccionismes (sense cap perspectiva disciplinar privilegiada). Això és una mica més que un mer assalt interdisciplinari, però també bastant menys que la reaparició d'una ciència unificada.

Objectius científicotècnics:

- Connectar les dimensions mediambientals, econòmiques i socials de la sostenibilitat, així com llurs projeccions educatives

Línies d'investigació:

- **La sostenibilitat en l'educació formal i no reglada.** Des de fa anys es ve insistint en diferents àmbits en la necessitat de que l'educació preste atenció a la preparació de la ciutadania per tal que pugui fer front a la situació d'autèntica emergència planetària que estem vivint.
- **Transicions a la societat postcarboni.** El concepte bàsic d'aquesta línia de recerca és que la transició cap a una societat 'post-carboni' no es durà a terme només a través de més eficiència energètica o de canvis en les polítiques del govern, sinó que s'hi requereixen profundes transformacions dels estils de vida i els patrons de consum.
- **Introducció de la sostenibilitat en la docència universitària.** La sostenibilització curricular no implica únicament incloure continguts ambientals en el temari de les diferents assignatures, comporta a més una altra sèrie de canvis més globals en la concepció del procés educatiu.
- **Ciència, democràcia i participació ciutadana.** La democratització del coneixement científic és un instrument central en els processos dirigits a garantir la sostenibilitat. Les universitats i els instituts d'investigació de titularitat pública són uns instruments fonamentals en aquest sentit.
- **Avaluació de serveis ecosistèmics i canvi global.** Els serveis ecosistèmics, la contribució directa o indirecta dels ecosistemes al benestar humà, se situen precisament a la interfase entre els dominis biofísic i social.

jose.r.rodriguez@uv.es

SEMINARIS I PRESENTACIONS

L'IILP-UV desenvolupa tots els anys cicles de seminaris d'investigació al voltant de la història de la ciència, de la medicina i de la tecnologia, en què participen alguns dels més coneguts especialistes internacionals d'aquests temes. Els seminaris tenen habitualment lloc a la sala de conferències de l'IILP-UV a partir de les 16:30h., però es continuarà celebrant regularment de manera virtual.

També hi ha cicles amb col·laboració amb altres institucions que tenen altres horaris i llocs. Totes les sessions són obertes al públic.

La llista següent informa del programa provisional dels seminaris previstos per al primer semestre del 2024. Malgrat tot, es recomana consultar la pàgina web de l'IILP-UV: www.uv.es/ihmc, en què la informació està actualitzada. Com altres anys, qualsevol proposta de seminari o col·laboració serà sempre ben rebuda. Volem agrair a totes les persones que han participat les seves aportacions a la qualitat d'aquest seminaris.

Gener 2024

Dijous 18 de gener de 2024 a les 16:30 hores, saló d'actes del Palau Cerveró. a les 18 hores

Cicle: Historia social de la medicina en la antigüedad

Organitza: César Sierra (IILP-UV)

Seminari: Médico y paciente en el mundo antiguo: alcance social de la medicina

Ponent: José Luis Marroquín Morales.

Dijous 25 de gener a les 17 hores, saló d'actes Palau Cerveró

Presentació del llibre: "Éramos todos iguales"

Autor: Antonio García Belmar (Universitat d'Alacant)

Febrer 2024

Dijous 1 de febrer 2024 a les 18 hores, sala de reunions, segundo piso. Palau Cerveró.

Lectura del llibre "Maquis" d'Alfons Cervera

Organitza: Joan Lloret (IILP-UV)

Coordina: Ximo Estal Lizondo

Publicitat i difusió: Ana García

Intervindrà Alfons Cervera

Dijous 8 de febrer de 2024 a les 16:30 hores, saló d'actes, Palau Cerveró

CICLE: Traducció i malalties femenines

Presentació del seminari a càrrec de Julia Pinilla (IILP-UV)

Seminari: "La mujer y lo femenino en las traducciones francesas de higiene del siglo XIX"

Seminari impartit per: **Susana María Ramírez Martín** (Facultad de Ciencias de la Documentación, Universidad Complutense de Madrid)

Dimarts 13 de febrer de 2024 a les 12 hores, sala de reunions, pis segon, Palau Cerveró

Seminari: Coat Colour, Disease, and Character. An Animal-Historical Perspective on Race, Domestication and Discrimination in Late Medieval Spain

Seminari impartit per Isabelle Schürch (University of Bern), Ajudes Biblioteca Vicent Peset Llorca

Dimecres 14 de febrer de 2024, a les 12 hores, saló d'actes, Palau Cerveró

Seminari: "Salud reproductiva y mortalidad materna entre los siglos XIX y XX. Experiencias europeas comparadas"

Seminari impartit per **Lucia Pozzi** (University of Sassari)

Presentació i moderació del debat: Josep Bernabeu Mestre (Universitat de'Alacant) i Josep Lluís Barona (IILP-UV)

Dijous 14 de febrer de 2024 a les 17 hores, saló d'actes, Palau Cerveró

Taula rodona: Pasado y presente en la lucha contra las enfermedades desatendidas de la pobreza: el ejemplo histórico de la Europa mediterránea

Intervencions: Josep Lluís Barona, Universitat de València, Josep Bernabeu-Mestre, Universitat de'Alacant, María Eugenia Galiana-Sánchez, Universitat d'Alacant

Luci Pozzi, Università di Sassari

Dijous 22 de febrer de 2024 a les 16:30 hores, saló d'actes, Palau Cerveró

Seminari: "Un cuerpo imperfecto: la traducción del discurso médico sobre las mujeres en el siglo XIX"

CICLE: TRADUCCIÓ I MALALTIES FEMENINES

Seminari impartit per Manuela Álvarez Jurado (Universidad de Córdoba)

Divendres 23 de febrer de 2024 a les 18 hores, saló d'actes, Palau Cerveró

Presentació del llibre d'Enric Novella "Las políticas de la locura. Psiquiatría y sociedad en la España de Franco" (PUV, 2023)

Autor: Enric Novella (IILP-UV)

Dijous 29 de febrer de 2024 a les 17 h. Saló d'Actes del Palau de Cerveró

Presentació dels llibres: "Manual de Historia de la Medicina" i "Prevenir antes que curar. Las crisis sanitarias y las lecciones de la historia"

Presentacions a càrrec de: Josep Lluís Barona Vilar i Josep Bernabeu Mestre

Març 2024

Dilluns 4 de març de 2024 a les 18 hores, saló d'actes, Palau Cerveró

Documental: L'últim tren de Bouarfa

Cicle: Memòria històrica

Dijous 7 de març de 2024 a les 16:30 hores, saló d'actes, Palau Cerveró

Seminari: "La recepción de tratados sobre infertilidad femenina franceses en España a través de la traducción en el siglo XIX"

CICLE: TRADUCCIÓ I MALALTIES FEMENINES

Seminari impartit per Francisco Luque Janodet (Universidad de Córdoba)

Presentació a càrrec de Julia Pinilla (IILP-UV)

Dijous 21 de març de 2024 a les 16 :30 hores, saló d'actes, Palau Cerveró

Seminari: La consideración de la mujer en la obra de C.J. Tissot De l'influence des passions de l'âme dans les maladies, et des moyens d'en corriger les mauvais effets (1798) y en su traducción al español.

CICLE: TRADUCCIÓ I MALALTIES FEMENINES

Seminari impartit per Roque Ruiz García (professor ESO)

Presentació a càrrec de Natalia Campos (IILP-UV)

Abril 2024

Dimecres 10 d'abril de 2024. Facultat de Geografia i Història, Aula F 0.1.

Seminari: Les malalties mentals en la història (primera part)

Organitzadors: Carmel Ferragud (Institut Interuniversitari López Piñero, UV) Juan Vicente García Marsilla (Dep. d'Història Medieval i Ciències i Tècniques Historiogràfiques, Facultat de Geografia i Història, UV)

Dijous 11 d'abril de 2024. Palau Cerveró.

Seminari: "'Desposiciones silenciosas y exclusiones lentas': Cómo la industria transnacional de pesticidas configura la dinámica global de extracción de recursos"

CICLE. "Les veus de l'ecologisme" A càrrec de: Grettel Navas, Universidad de Chile

Dimecres 17 d'abril de 2024. Palau Cerveró.

[Seminari : Les malalties mentals en la història \(segona part\)](#)

Dijous 18 d'abril de 2024. Palau Cerveró.

[Seminari: Creating an activist archive of the UK environmental movement](#)

CICLE. "Les veus de l'ecologisme" Dr Toby Butler, Royal Holloway, University of London

Dimecres 24 d'abril de 2024. Palau Cerveró.

[Jornada "El envejecimiento: una perspectiva multidisciplinar"](#)

Organització: Valeriano Iranzo (UV) i Enric Novella (UV)

Dijous 25 d'abril de 2024. Palau Cerveró.

[Seminari: Cultivating Nature: The Conservation of a Valencian Working Landscape](#)

CICLE. "Les veus de l'ecologisme" Sarah Hamilton, University of Bergen

Maig 2024

Dijous 9 i divendres 10 de maig. Palau Cerveró.

[Seminari: "Clínica, sujeto e historia. Psicopatología \(estructural\) y cultura \(contemporánea\)"](#)

Organitza: Enric Novella

Dijous 16 de maig. Palau Cerveró.

[Seminari: "Como pensar la historia de las técnicas"](#)

Seminari impartit per David Edgerton

Dijous 23 de maig. Palau Cerveró.

[Seminari: La representación de la Nebulosa de Orión en la literatura divulgativa de la Astronomía británica del siglo XIX.](#)

Seminari impartit per Madelyn Hernández (Doctoranda UV)

Dijous 30 i divendres 31 de maig. Palau Cerveró.

[I Jornada: "Metges valencians de l'exili: trajectòries individuals i col·lectives arran de la Guerra d'Espanya \(1936-1939\)"](#)

Organitza Institut Interuniversitari López Piñero – Universitat de València. Responsables Josep Lluís Barona Vilar, Joan Lloret Pastor i Àlvar Martínez-Vidal.

Juny 2024

Dijous 6 de juny. Palau Cerveró.

[Seminari: "Uso de la bibliometría en el estudio de la colaboración científica entre la Psicología y otras ciencias de la salud"](#)

Seminari impartit per Francisco González Sala (doctorando UV)

BIBLIOTECA

La **Biblioteca Historicomèdica “Vicent Peset Llorca”** reuneix fons antics i moderns relacionats amb la història de la ciència, la tecnologia i la medicina. La secció de publicacions d'història conté més d'11.000 monografies, una de les col·leccions de revistes especialitzades més importants en aquesta àrea (moltes consultables en línia) i una sala d'obres de referència amb més de 1.000 títols d'accés directe que ha sigut recentment reorganitzada i, actualitzada amb la compra dels principals manuals, diccionaris, tractats i altres obres de consulta publicades als darrers anys.

El fons antic consta d'uns 20.000 volums, dins dels quals destaquen, per exemple, els donats per Peregrí Casanova, amb una nombrosa col·lecció de textos darwinistes, León Sánchez Quintanar, Enrique Ferrer i Viñerta i la família Peset, la biblioteca de la qual constitueix un dels nuclis essencials de la col·lecció. La biblioteca disposa de més de 3.000 llibres mèdics des dels segles XVI al XVIII, i al voltant de 15.000 llibres dels segles XIX i XX, a més de col·leccions importants de revistes mèdiques d'aquests períodes.

ÚLTIMES DONACIONS IMPORTANTS

BIBLIOTECA

Donacions. S'ha incorporat al nostre fons la Biblioteca de Julio Chornet, mèdic ginecòleg i regidor del PSOE a la ciutat de València durant la República, que havia heretat la biblioteca del seu oncle Enrique López Sancho (1862-1945), que va ser Catedràtic de Ginecologia de la nostra universitat.

**Institut
Interuniversitari
“López Piñero”**
Directora de la Biblioteca
Historicomèdica:
Lucía García

Cartells de la “Casa Verda”. El mes de juliol passat van arribar procedents del ERI de Sostenibilitat, els cartells del fons de la “Casa Verda”. El Servei de Biblioteques i Documentació ha adquirit un moble arxivador per a la seua correcta conservació.

Curiositats. En la restauració de l'obra de Avicena “Auicennae arabum medicorum principis”, han aparegut com a reforç de les tapes fulles dels Furs impresos per Lambert Palmart de 1482.

HEMEROTECA

La hemeroteca ha augmentat la seua hemeroteca amb:

- **Ciència i tecnologia** suplement del periòdic “La Vanguardia” quasi complet, des del n.1 (7 octubre 1989)- 246 (25 febrer de 1995) mancant ens n. 139, 176, 208, 223, 231, 239. S'incorpora en la signatura HMed Revistes FM / 320. Ha sigut una donació de Javier Fuster Pérez

- **La correspondència mèdica** (HMED revistes HC / 096). Hem completat la col·lecció amb els anys 1887-1890, quasi complets. Fons cedits per la Biblioteca Històrica de la UV.
- **El criteri mèdic** (HMED revistes HC / 078): també s'ha completat amb els anys 1876-1877 complets. Fons cedits per la Biblioteca Històrica de la UV.
- **Butlletí de la Societat espanyola de Biologia** (HMED revistes HC / 143), ha afegit el n.34 (nov.1916-mayo1 917). Fons cedits per la Biblioteca Històrica de la UV.
Fons cedits per la Biblioteca Històrica de la UV.
- **La formiga d'or** volum complet del año1886. Donació de Jose Miguel López Garín.

ULTIMES ADQUISICIONS

A la [web de la biblioteca](#), es pot trobar una pàgina amb les [novetats](#) comprades per la biblioteca

GUIES TEMÀTIQUES

La Biblioteca ofereix dues guies temàtiques:

- [Museus d'Història de la Ciència, la Medicina i la Tecnologia](#)
- [Col·leccions digitals per a la Història de la Ciència](#) (llibres i revistes, material gràfic i audiovisual, instruments científics...)

Amb elles s'intenta oferir una nova eina per als investigadors de la ciència i recopilar molta informació que es troba dispersa en *el núvol*.

Per a qualsevol dubte podeu contactar amb el personal de la Biblioteca en el correu bibhismed@uv.es o per telèfon 96 392 63 20.

ESTADES 2024 AJUDES BIBLIOTECA VICENT PESET LLORCA

Amb aquestes Ajudes sis investigadors i investigadores han visitat l'Institut Interuniversitari López Piñero per tal de fer recerca a la biblioteca i col·laborar a diferents tasques d'investigació de l'IILP-UV:

Isabelle Schüerch

Projecte: One body, one Heath in 16 th Century Medical Texts
University of Bern

Monique Palma

Projecte: Rabies in documentary collections - the case of the Institute of the Universitat de València
Interuniversity Center for the History of Science and Technology (CIUHCT NOVA)

Jana Cerna

Projecte: Viajera. La flora mexicana y sus viajes inesperados, siglos XVI-XVIII
Brown University (USA)

Paulina León Triviño

Projecte: Writing Contagion: Cultures of Plague in the Early Modern Spanish Empire
University of Chicago

Luis Pablo Nuñez

Projecte: Estudio de las voces botánicas y médicas de los siglos XVI-XVII: creación y consolidación terminológica
Universidad de Granada

Felipe Martínez Fernández

Projecte: Explorando el Metabolismo Basal: Jaime Pi-Suñer, Comunidades Indígenas y Perspectivas raciales en la Fisiología del s. XX
University of Leeds

MUSEU

Durant el curs 2023-2024 el treball al Museu en els seus tres eixos principals (Conservació, Investigació i Educació), abordarà els següents elements: Millorar la qualitat tècnica i científica dels sistemes d'informació del Museu; Desenvolupar la col·lecció mitjançant investigació i organització de sessions de treball al voltant d'alguns dels seus objectes; Fomentar la realització de pràctiques curriculars i extra-curriculars al Museu; Fomentar la relació entre les col·leccions del Museu i la investigació i docència desenvolupada a l'IILP-UV; i com sempre recolzar el desenvolupament d'exposicions temporals a l'IILP-UV, i també l'ús i producció de recursos digitals al voltant d'aquestes en col·laboració amb el Vicerectorat de Cultura.

El Museu d'Història de la Medicina i de la Ciència de l'IILP disposa d'una col·lecció molt àmplia d'instruments científics i mèdics procedents de la Universitat de València. Fruit del treball dels seus investigadors, és el catàleg col·lectiu que es pot consultar a <http://www.instrumentscientifics.org/>. Aquests objectes són, al mateix temps, fons històriques úniques, eines per l'ensenyament de les ciències i materials museogràfics que es fan servir en exposicions temporals i permanents. El museu, per tant, gestiona l'adquisició, conservació i investigació d'aquest patrimoni, així com totes les tasques relatives a la seua difusió i exhibició. D'aquesta manera tracta de posar a l'abast d'investigadors i divulgadors totes les potencialitats de la cultura material de la ciència, la tecnologia i la medicina. En l'actualitat, el nou conservador del museu és el professor **Josep Simon Castel** (josep.simon@uv.es) i el treball amb les col·leccions del museu es desenvolupa amb la participació i col·laboració activa dels **voluntaris culturals** de la Universitat de València. Les persones interessades en les activitats del museu poden contactar amb el seu conservador per tal de plantejar donacions, col·laboracions i projectes d'investigació històrica, de divulgació o museístics. Una part selecta de la col·lecció es pot contemplar en les exposicions permanents de l'IILP-UV que es troben al Palau Cerveró (Plaça Cisneros, 4) i a la Facultat de Medicina de la Universitat de València (Av. Blasco Ibáñez, 17). Els instruments es fan servir també habitualment en les exposicions temporals que organitza l'IILP-UV i altres institucions que sol·liciten aquests objectes. Des del museu també s'encoratja els estudiants del Màster Interuniversitari en Història de la Ciència i Comunicació Científica (Universitat de València, Universitat d'Alacant i Universitat Miguel Hernández d'Elx) a utilitzar els objectes de la col·lecció per desenvolupar treballs.

La col·lecció científico-mèdica del Museu d'Història de la Medicina i de la Ciència ha sigut guardonada amb una subvenció de la Generalitat Valenciana per a museus i col·leccions Museogràfiques permanents reconegudes i béns mobles de la Comunitat Valenciana, pel projecte «Objectes digitals enriquits: un portal *online* per al patrimoni immaterial de la ciència i de la medicina de la Comunitat Valenciana» coordinat pel seu conservador, Josep Simon.

Més informació:

https://dogv.gva.es/datos/2022/08/29/pdf/2022_7815.pdf

Visites guiades

Els instituts d'ensenyament secundari i altres grups interessats a visitar les col·leccions poden fer-ho amb un email a visites.guiades@uv.es

Telf: 96 353 10 76

Més informació en:

- <https://www.uv.es/fundacio-general-voluntariat-cultural/ca/activitats.html>
- <https://www.uv.es/uvweb/cultura/ca/patrimoni-cultural/visites-guiades-1285873386229.html>
- <https://www.uv.es/ihmc>

Voluntariat

Qualsevol persona interessada per ser voluntària cultural de la Universitat de València ha de sol·licitar-ho a voluntariat.cultural@uv.es . El personal voluntari rebrà una formació general en temes de voluntariat i una formació específica per tal de presentar les col·leccions de l'IILP-UV amb la participació de l'equip de comissaris del centre.

Les condicions general per a ser "Voluntari/a Cultural UV" venen establides ací: <https://www.uv.es/fundacio-general-voluntariat-cultural/ca/ser-voluntari/condicions-generals.html>

EXPOSICIONS

L'Institut Interuniversitari López Piñero disposa d'exposicions temporals i permanents amb imatges, textos i instruments que permeten reflexionar al voltant de la ciència, la tecnologia i la medicina amb noves perspectives crítiques i plantejaments lúdics i alternatius. Després de mesos de tancament forçat per les condicions sanitàries tornem a obrir les portes del Palau Cerveró als grups d'estudiants i professorat amb guies que ajuden a dirigir les mirades i plantejar qüestions de caire general i particular.

Inauguració de l'exposició:

Exposició TRANSICIÓ PEDAGÒGICA: CIÈNCIA, EXPERIÈNCIA I LLIBERTAT

Inauguració dimarts 26 de Març, 12:00

Data de clausura: 25/10/24

Notícia inauguració: <https://shorturl.at/degkU>

[La fitxa de sala](#)

[La fitxa tècnica](#)

Transició Pedagògica explora a través d'escenes escolars, dispositius materials, paisatges audiovisuals i sons, i debats tan pedagògics com polítics, la mobilització d'una nova cultura democràtica a través de la vida en l'aula escolar de ciències.

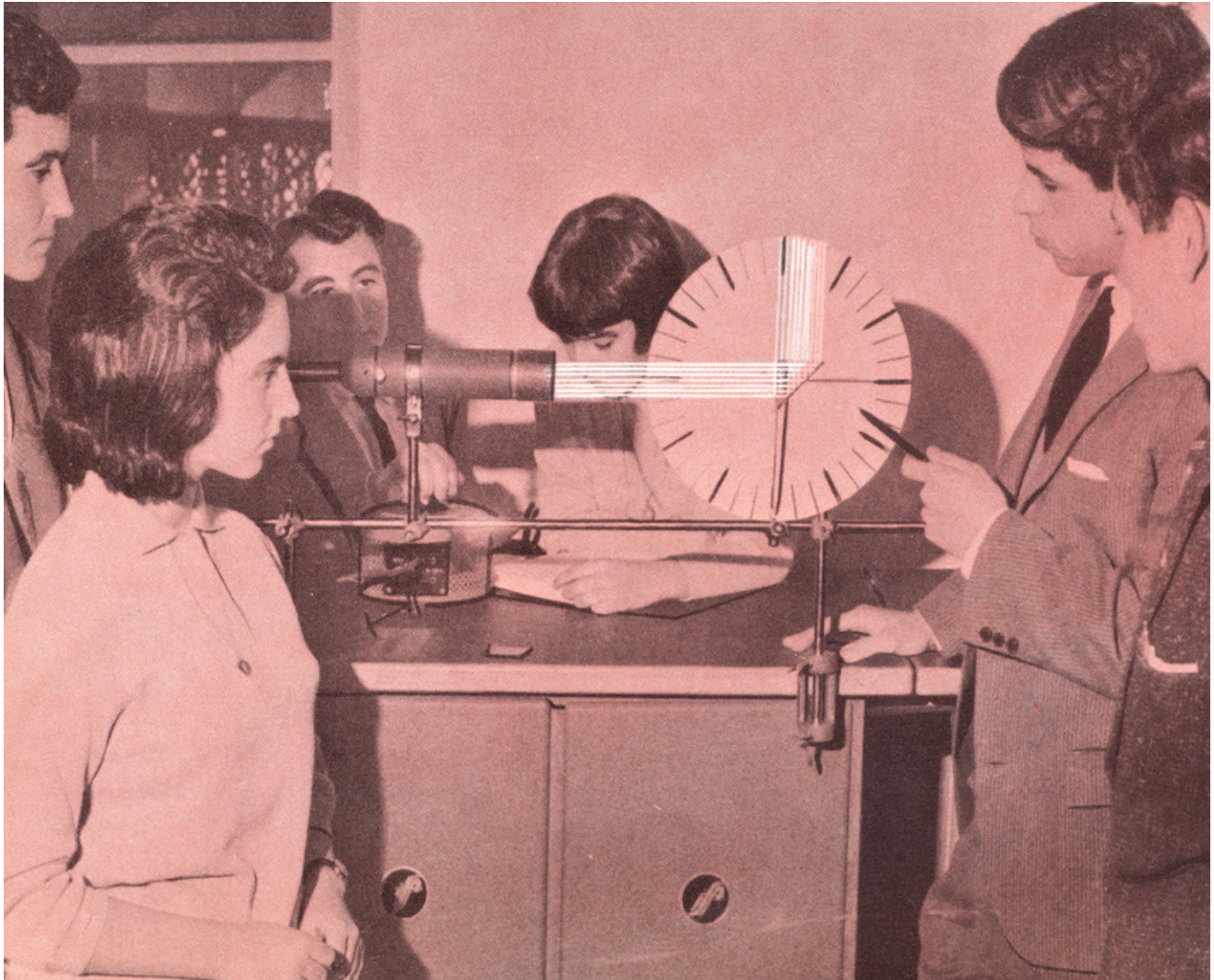
L'exposició aborda l'aula de ciències com espai fonamental de producció del canvi polític en el marc de la Transició espanyola a la democràcia. Adopta una cronologia ampla que va des del franquisme de postguerra fins a la consolidació del sistema democràtic, focalitzant-se especialment en el període d'inflexió entre el tardofranquisme (1962-1975) i la primera Transició (1975-1982).

Escull tres eixos temàtics principals a través dels quals representar i comunicar la generació del canvi: les pràctiques d'ensenyament, les eines pedagògiques i els debats didàctics. L'aula de ciències és un dispositiu que evidencia les friccions essencials en aquests tres temes nuclears. En ella conflueixen actors humans (professors, estudiants «captius», entitats educatives, institucions de govern, famílies), recursos materials (llibres de text, premsa pedagògica, quaderns i apunts d'alumnes i professors, mobiliari, instruments científics, equips didàctics, pòsters murals, pissarres, projectors i altres eines audiovisuals) i recursos ideològics (filosofia pedagògica, epistemologia social, règim polític). Els diversos posicionaments i accions en relació a aquests tres elements configuren polítiques diferenciades, sostingudes per diferents règims de govern.

Ensenyar ciències en l'aula és fer política. Viceversa, l'educació és un àmbit fonamental en el debat públic i en la constitució de la societat i els règims polítics.

La *Transició Pedagògica* es planteja reformar les orientacions educatives configurades durant el franquisme, minvades per la depuració del professorat, el biaix polític de la professió docent, la crisi econòmica i social de postguerra, les polítiques econòmiques autàrquiques i erràtiques, l'autoritarisme i dogmatisme de l'ensenyament, la manca de recursos pedagògics i científics, l'esborrament de la memòria de les contribucions científiques i didàctiques assolides durant la Segona República i l'aïllament en relació al context internacional. A partir de la dècada dels 60 amb la recol·locació del règim franquista en el marc diplomàtic internacional a través d'una renovada relació amb els EEUU, s'introdueixen progressivament algunes noves eines, en accions fomentades per l'OCDE, com la traducció al castellà de llibres de text dissenyats a universitats d'elit estatunidenques, que tanmateix no aconseguiren solventar els greus problemes educatius del país. Des de finals de la dècada dels 60, en el context de les creixents protestes estudiantils i ciutadanes contra el règim es constituïren grups com el Seminario de Pedagogía del Colegio Oficial de Doctores y Licenciados de Valencia, integrats per joves llicenciats que buscaven un futur professional en el context de l'ensenyament secundari i començaren a construir formes i referents diferents

per construir una nova didàctica de les ciències. Molts dels integrants d'aquests grups posteriorment acabarien tenint papers importants en la pràctica educativa i la seva organització, i fomentarien la professionalització de la didàctica de les ciències a través de la universitat, els sindicats i els governs autonòmics.

Transició Pedagògica debat la relació entre educació, ciència i democràcia a través d'una anàlisi de la Transició espanyola focalitzada en el cas de l'ensenyament de les ciències. És una exposició interactiva que repta al públic, obrint preguntes i fomentant la reflexió sobre qüestions de plena vigència per a la ciutadania. Reivindica el poder epistemològic dels objectes, la capacitat evocativa de la recreació de les escenes quotidianes, i la cultura material i visual de l'aula.

Fer memòria i història de la renovació pedagògica és una acció essencial per entendre el present i construir el nostre futur educatiu, social i polític. La història contemporània de la renovació pedagògica i el desenvolupament de la didàctica de les ciències al nostre país té des de finals dels anys 60, un recorregut substancial i de gran significació per entendre la nostra societat actual i els processos de democratització progressiva en que encara està immersa.

Els debats sobre l'educació, els seus objectius, mitjans i resultats, i sobre la ciència i la seva relació amb la indústria, l'economia i el món laboral tenen una vigència continua, que els vincula de manera fonamental a les idees més comunes de progrés a la nostra societat. Debats que apareixen i reapareixen de manera periòdica i crònica en tots els períodes històrics. Expressen les ansietats característiques de cada època i al mateix temps simplifiquen la gran complexitat que en la pràctica tenen les relacions entre ciència, tecnologia i educació. El debat públic i la política estan marcats per l'la delimitació dels coneixements fonamentals i les

maneres de comunicar-los per promoure un aprenentatge més significatiu, els objectius primordials de l'educació (formar professionals o formar ciutadans?), o les polítiques del desenvolupament econòmic a través de inversions econòmiques, organitzatives, intel·lectuals i humanes en educació. L'exposició *Transició Pedagògica* il·lumina el debat i la comprensió de qüestions cabdals i vertebradores del passat, present i futur de la nostra societat.

L'exposició és resultat del projecte de recerca MUSAUPOL (PID2019-104897GA-I00)

<<https://links.uv.es/sicasjo/musaupol>>

En el marc de l'exposició s'organitzaran algunes activitats paral·leles (veure: www.uv.es/ihmc). Entre aquestes, els dies 1 i 2 de març té lloc la [X Matinal d'Història i Ensenyament de les Ciències](#), dedicada a la història contemporània de la renovació pedagògica i organitzada per l'Institut interuniversitari López Piñero en col·laboració amb el CEFIRE-CTEM. El seu programa presenta tres taules redones, un taller i visita guiada a l'exposició, amb participació d'alguns dels actors històrics de la renovació de l'ensenyament de les ciències al nostre país.

Crèdits:

Comissariat: Josep Simon i Anxo Vidal

Col·laboracions: Cristina Sendra, Pedro Llovera, Mar Juan, Agustín Ceba, Carmen Latre, Isabel Peris, Mavi Corell

Disseny: Virginia Vinagre

Muntatge: Santiandres

Intervenció mural: Javier Molina

Prèstecs: Archivo Histórico Sindical «José Luis Borbolla» de C.C.O.O., Biblioteques de la Universitat de València, Filmoteca Española, IES «Sant Vicent Ferrer» (València), Institut interuniversitari López Piñero, Museu d'Història de l'Escola, Museu d'Història de la Medicina i de la Ciència

La història silenciada: Un viatge pels secrets de l'activisme ecologista

Sovint es tendeix a infravalorar l'impacte real de l'activisme del passat, reduint moviments socials complexos a imatges de revoltes i manifestacions, sense aprofundir en la seva llarga trajectòria i els seus múltiples matisos. L'exposició *Documentació i lluita ecologista: El Fons de Documentació del Medi Ambient de la Casa Verda (1982-2012)*, present a l'Institut Interuniversitari López Piñero (IILP-UV), sorgeix com un antídota a aquesta visió simplista, convidant-nos a un viatge apassionant pels orígens, els moments clau i la rica història de l'activisme ecologista a la regió des de la dècada de 1980.

El cor d'aquesta exposició és el **Fons de documentació de medi ambient de la Casa Verda**, un arxiu creat el 1982 per un grup d'ecologistes valencians amb la ferma convicció de preservar la memòria d'aquesta lluita crucial. Cartells vibrants, fotografies en blanc i negre que evoquen emocions, fullets informatius, publicacions clandestines i objectes diversos s'apilen en vitrines, testimonis silencis d'una batalla incansable per la protecció del nostre planeta. El dipòsit d'aquest fons a la Universitat de València en 2010 va garantir la seva conservació i el va convertir en una font d'informació inestimable per a comprendre l'evolució de l'activisme ambiental al País Valencià, tal com es demostra a la primera vitrina present a l'exposició.

Des dels inicis del moviment anti-nuclear fins a la lluita per la defensa dels espais naturals i la transició cap a una mobilitat més sostenible, l'exposició posa de manifest la riquesa, la complexitat i la diversitat d'aquest moviment a la regió valenciana mitjançant la documentació present a les seves vitrines. Va més enllà d'un simple recorregut històric, convertint-se en una crida a la reflexió i a l'acció. Ens convida a pensar críticament sobre els reptes ambientals que enfrontem avui dia, des del canvi climàtic fins a la pèrdua de biodiversitat, i a considerar el paper que cadascú de nosaltres pot jugar en la construcció d'un futur més just i sostenible.

L'exposició *Documentació i lluita ecologista* ens recorda que darrere dels grans canvis socials hi ha persones valentes que van alçar la seva veu i van lluitar per un món millor. La seva tasca ens inspira a continuar endavant, units en la defensa del nostre planeta i en la construcció d'un futur més verd per a les generacions vinents.

- **Data inici:** 11/04/2024
- **Data finalització:** 21/06/2024

Organització temàtica de l'exposició:

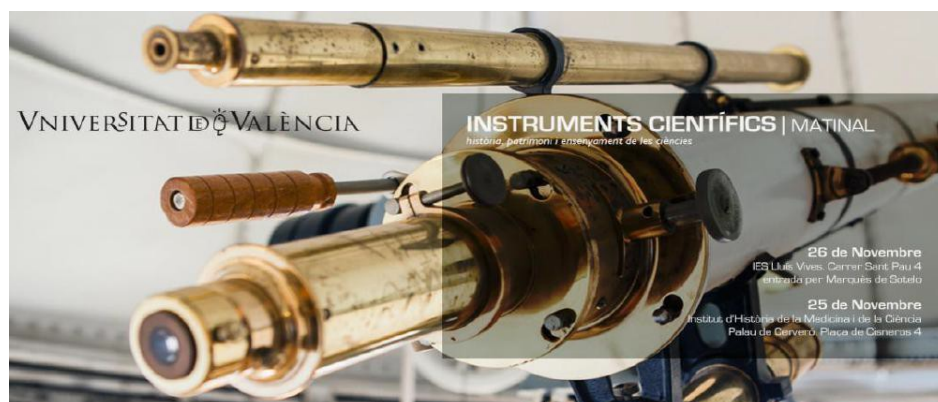
- **Vitrina 1:** Fons documental de la Casa Verda
- **Vitrina 2:** Moviment anti-nuclear
- **Vitrina 3:** Mobilitat
- **Vitrina 4:** Espais naturals

ENSENYAMENT I DIVULGACIÓ DE LES CIÈNCIES

L'IILP-UV ofereix nombrosos recursos per a tots els nivells de formació dins de l'ensenyament de les ciències, tant de primària i secundària, com universitari o de formació del professorat. Els recursos de la biblioteca són habitualment emprats per part del professorat interessat a fer servir la història dins de l'ensenyament de les ciències. Les exposicions disposen habitualment de guies educatives a l'abast del professorat que vol visitar-les amb els seus estudiants. També acull a professorat convidat que vol fer recerca educativa amb les fonts d'aquesta institució. Els professors de l'IILP-UV imparteixen cursos de formació d'història de la ciència dins dels màsters de formació del professorat.

Dins d'aquesta línia, han estat organitzades deu [jornades matinals](#) de formació destinada al professorat. La primera sessió fou el mes d'abril de 2016 amb el tema: **“Ciència, història i gènere”** (amb Capitolina Díaz, UV) La segona ha estat organitzada el mes de novembre de 2016 amb el CEFIRE, l'institut Lluís Vives de València i el tema central ha estat: **“Els instruments científics”** (amb Alfons Zarzoso, Museu d'Història de la Medicina de Catalunya). La tercera matinal va ser realitzada al mes de maig de 2017 al voltant del tema **“La ciència en acció”** (amb la participació d'Eduard Aibard, UOC). L'objectiu principal fou promoure la discussió respecte als mites del mètode de la ciència a partir dels estudis d'història i sociologia de la ciència. La V matinal d'història de la ciència tingué lloc els dies 1 i 2 de març de 2019 sobre el tema: **“150 anys de la taula periòdica: Passat i present de les aules de ciències”** en què participà Enrique Perdiguero (Universitat d'Alacant) al Palau de Cerveró. Les [sessions](#) disposen d'un dossier de materials i una llista de recomanacions bibliogràfiques per a continuar estudiant el tema. L'objectiu final és la consolidació d'un grup de treball, amb objectius de més llarga durada. La VI Matinal (amb Luis Moreno, UV) va tindre lloc a Alacant al febrer de 2020 amb centre d'atenció fonamental els **Museus de ciència com altres espais d'aprenentatge de les ciències**. Es va tractar la cultura material de la ciència, del patrimoni científic, les diferents tipus d'exposicions, les guies didàctiques, etc. Amb l'objectiu de crear un grup de treball i una llista dels principals museus de ciència del nostre entorn per tal de millorar el seu aprofitament didàctic. La VII Matinal **“Humanitats digitals i ensenyament de les ciències”** es va realitzar els dies 26-27 de febrer i 5 de març de 2021, la VIII Matinal d'Història i Ensenyament de les Ciències **“Itineraris educatius d'història de la ciència en la ciutat”**, els dies **18-19 i 25-26 de febrer de 2022**. El febrer de 2023 es va organitzar la IX Matinal **“Ciència i cinema”** i el febrer de 2024 la X Matinal **“Renovació Pedagògica: Passat i Present”**.

Les persones interessades en qualsevol d'aquestes activitats relacionades amb la història i l'ensenyament de les ciències poden connectar amb la direcció del centre: ximo.guillem@uv.es. L'IILP-UV organitza cursos d'història i divulgació de la ciència dirigits a les persones majors amb col·laboració amb la [Nau Gran](#). També s'organitzen itineraris científics per la ciutat de València.

X MATINAL Història i Ensenyament de les Ciències **1 i 2 de març de 2024** **«Renovació Pedagògica: Passat i Present»**

Coordinat per Josep Simon, Cristina Sendra, Asunción Navarro & Eva Camarero

La **X Matinal** assumeix el repte d'abordar la renovació pedagògica en perspectiva històrica i didàctica des de la recuperació de les experiències i debats contemporanis de l'ensenyament de les ciències i la transició democràtica.

Les Matinals d'història de la ciència són trobades anuals de diàleg entre l'experiència professional del professorat d'ensenyament secundari, i la recerca en història de la ciència, la tècnica i la medicina, i en didàctica de les ciències. Fomenten reflexivament la fertilització recíproca i col·laborativa de història, didàctica, i saber i pràctica educativa.

Les Matinals d'[Història i Ensenyament de les Ciències](#) són organitzades per l'Institut Interuniversitari López Piñero (IILP-UV) i el Centre de Formació del Professorat (CEFIRE-CTEM). Les anteriors edicions estigueren dedicades a “ciència i gènere”, “instruments científics”, “ciència en acció”, “controvèrsies sociocientífiques”, “taula periòdica”, “museus de ciències”, “humanitats digitals”, “itineraris educatius urbans” i “ciència i cinema”.

La innovació pedagògica, els mètodes i eines de l'ensenyament, l'actualització/abolició dels llibres de text, la introducció/contenció de noves tecnologies en l'aula, les formes i continguts de la formació contínua del professorat, la desigualtat social en els processos formatius, l'avaluació escolar i la seva mesura, les condicions laborals dels docents o la relació entre ciència, educació i desenvolupament són matèries de discussió perenne en la comunitat educativa i en l'esfera pública en general. Són també qüestions que, en el mig segle que ens separa de les albrors de la transició a la democràcia, han generat un cos vital d'experiències per comprendre el nostre present i construir nous horitzons crítics per a la pràctica educativa.

GENERALITAT
VALENCIANA

cefire
Científic, Tecnològic
i Matemàtic

La X Matinal inclou tres taules redones que reuneixen a alguns dels protagonistes al nostre context de la renovació pedagògica, els debats educatius, la configuració de la didàctica de les ciències com a disciplina i la pràctica escolar de les ciències entre la dècada dels 60 i els 90. Remeten a institucions com el Seminario de Pedagogía del Colegio Oficial de Doctores y Licenciados de Valencia, els Institutos de Ciencias de la Educación, el Servei de Formació Permanent de la Universitat de València i el seu Departament de Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials, la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, i encara més primordialment: una sèrie d'instituts d'ensenyament secundari des dels quals els professors desenvoluparen la seva pràctica diària. Comptarem amb representants de tots els àmbits d'experiència crítica, així com moderadors dels debats formats en l'encreuament entre la història, l'ensenyament, la didàctica i les ciències. El primer dia es farà una visita guiada a l'exposició Transició Pedagògica, tot just inaugurada. El segon dia es desenvoluparà un taller amb intervenció dels professors participants.

El programa inclou un dossier de recursos digitals i bibliogràfics i informació de projectes en marxa a disposició dels participants en la Matinal.

Com en totes les Matinals, l'objectiu és fomentar el diàleg entre docents i investigadors en ciències, història de la ciència i l'educació, i didàctica, per tal d'obrir noves perspectives. En totes les sessions es promourà el debat i participació activa de tots els inscrits.

Inscripcions CEFIRE:

<https://cefire.edu.gva.es/sfp/index.php?seccion=edicion&id=11520707&usuario=formacion>

Programa

Divendres 1 de març, 18:00-20:00, presencial

18:00-18:15: Presentació de la Matinal de l'IILP-CEFIRE. Josep Simon, Eva Camarero.

18:15-19:30 Taula Rodona 1. Generant Canvi: Guillermo Gil Vázquez, Carles Furió Más. Modera: Beatriz Cercos Chamorro

19:30-20:00 Visita guiada a l'exposició *Transició Pedagògica*. Guia: Anxo Vidal Nogueira (comissari)

Dissabte 2 de març, 9:30-14:00, presencial

9:30-10:30: Taula Redona 2. Construint Democràcia: Rafael Gómez Villar, Amparo Vilches Peña, Rosa Muñoz Bello. Modera: Dolores Sánchez Durá

10:30-11:00: Pausa

11:00-12:00: Taller. Coordinat per Isabel Peris Frechina

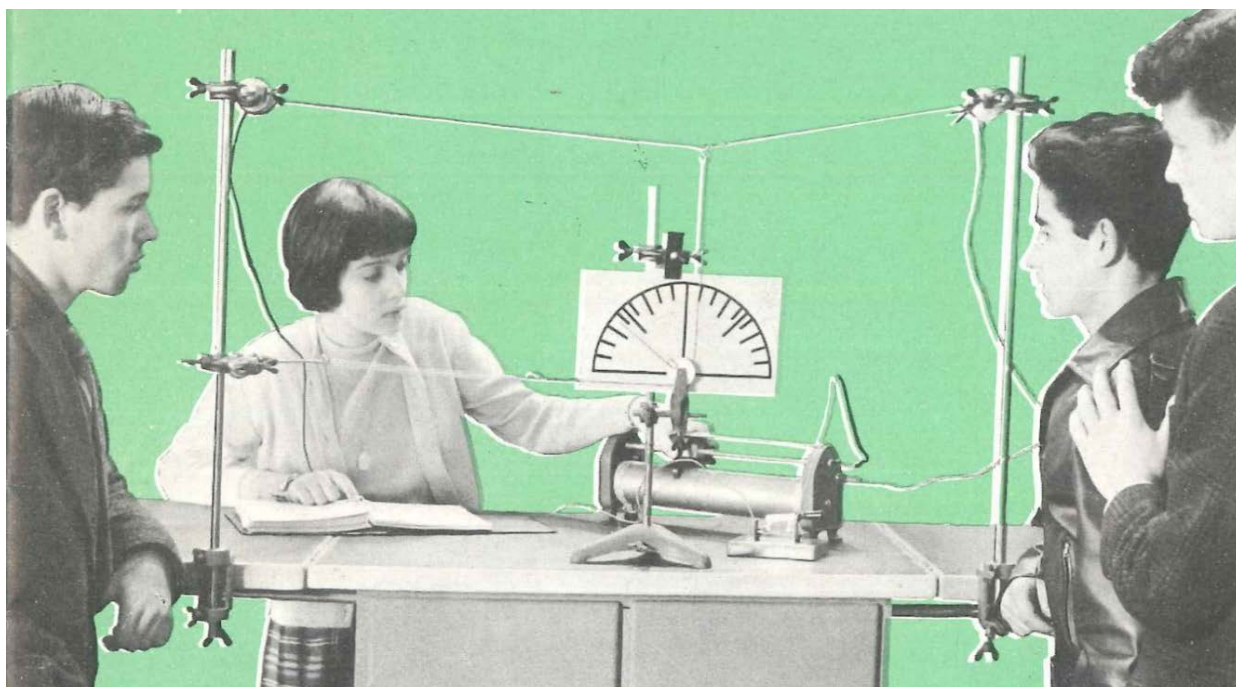
12:00-13:00: Taula Redona 3. Definint Horitzons: Jordi Solbes Matarredona, Valentín Gavidia. Modera: Cristina Sendra

13:00-14:00 Debat Final

Totes les sessions tenen lloc a l'Institut interuniversitari López Piñero (Plaça Cisneros 4, 46003 València).

Matinals prèvies:

<http://www.historia-ciencia-comunicacion.org/Joomla/index.php/mediateca/matinales>

SABERS EN ACCIÓ

Sabers en acció és una publicació periòdica (ISSN: 2696-743X) d'humanitats digitals desenvolupada per la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica i l'Institut Interuniversitari López Piñero (UMH-UA-UJI-UV) dedicada als estudis històrics i socials sobre ciència, tecnologia, medicina i medi ambient. El manual electrònic ofereix relats curts de presentació general dels diferents temes, amb un propòsit didàctic i sòlidament fonamentats en la investigació històrica i una llarga bibliogràfica que permet continuar la investigació dels assumptes tractats. Els temes i l'aproximació ofereixen vies de fugida dels relats hegemònics basats en grans genis, biaixos de gènere, trajectòries de progrés i imatges eurocèntriques.

El manual "Sabers en acció" està pensat en diversos volums. El primer volum és cronològic (<https://sabersenaccio.iec.cat/periodes/>) i presenta diferents períodes històrics amb cinc capítols curts organitzats al voltant del relat d'una biografia, un objecte, un experiment, un espai o una qüestió historiogràfica. El segon volum és temàtic (<https://sabersenaccio.iec.cat/temes/>) i, sempre amb capítols curts i cinc entrades per secció, tracta temes rellevant a la recerca històrica actual com, per exemple, "Perspectives de gènere", "Sabers experts", "Pluralisme mèdic", "Ciència i religió", "Públics", "Ciència i llengua", "Tecnologies en acció", "Medicina, bogeria i societat", "Medi ambient", "Alimentació i salut" i "Espais i llocs", "Cultures visuals" "Controvèrsies", "Ciència i literatura", "Cultura material", "Epidèmies", "Geografies", "Medicaments i salut", "Llei", "Energia". A més a més, hi ha un volum dedicat les tècniques de treball, les fonts d'informació i la historiografia (<https://sabersenaccio.iec.cat/relats-i-fonts/>) i també altre volum amb entrades de temes lliures (<https://sabersenaccio.iec.cat/estudis/>).

L'equip de redacció està integrat per personal investigador i professorat de l'Institut Interuniversitari López Piñero (IILP) i la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT), així com per especialistes d'altres institucions acadèmiques i centres de recerca dedicats a la història de la ciència, la tecnologia i la medicina. Tots els capítols són publicats en català i castellà i està prevista la seva traducció a l'anglès (les 50 primeres entrades ja han estat traduïdes).

Tots els textos i les imatges són accessibles de forma lliure i gratuïta al portal <https://sabersenaccio.iec.cat/>

A les xarxes socials: <https://twitter.com/sabersaccio>

@sabersaccio

#Sabenac

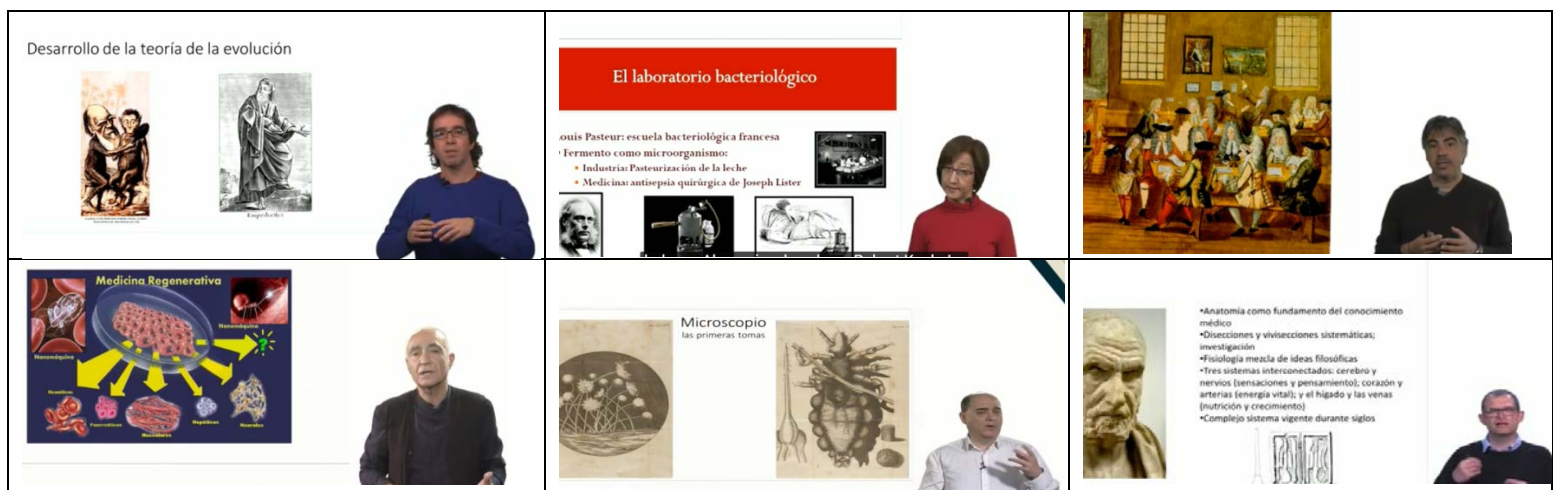

MOOC HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA

El curs 2016-2017, la Universitat de València va llançar un programa pilot per a produir cursos de vídeo en format obert i dirigit a un públic ampli. El contingut estarà disponible en diverses plataformes: MIRIADAX: <https://miriadax.net/home>. Youtube: <https://goo.gl/1LhPq1>

L'IILP-UV ha participat amb un curs de 10 mòduls dedicat a una introducció general a la història de la ciència, la tecnologia i la medicina. Cada mòdul consta de 5 píndols d'uns 5 minuts. Per afrontar aquest repte, s'ha adoptat una estructura cronològica senzilla que se superposa a una organització temàtica. D'aquesta manera, cada mòdul aborda un període històric des d'un grup d'espais, biografies i objectes que permeten destacar certes característiques particulars. S'ha optat per una presentació nova, d'acord amb les noves tendències historiogràfiques. Abandonant la vella història dels descobriments i els grans genis, s'ha elaborat un recorregut per les maneres de conèixer i fer en la història que permet endinsar-se en les pràctiques socials i culturals, associades amb la ciència, la medicina i la tecnologia.

S'aborden així, personatges, objectes i espais poc habituals en els relats tradicionals, però, molt significatius per a estudiar aspectes de la ciència, la tecnologia i la medicina. En l'elaboració del curs, a més, del taller d'audiovisuals de la UV, han participat: [Carmel Ferragud](#) (IILP), [José Pardo Tomás](#) (Milà i Fontanals, CSIC, Barcelona), [Antonio García Belmar](#) (Universitat d'Alacant), [José Ramón Bertomeu](#) (IILP), [María José Báguena](#) (IILP), [Ximo Guillem](#) (IILP), [Josep L. Barona](#) (IILP), [Pedro Ruiz Castell](#) (IILP). La primera edició del curs MOOC va desenvolupar-se durant els darrers mesos de juny i juliol de 2019 amb la participació d'un miler d'estudiants, dels que més d'un terç (356) l'han finalitzat amb l'obtenció del seu diploma a meitat de juliol. La segona edició va ser durant els mesos de maig i juny de 2020 amb una inscripció de quasi dos mil estudiants, dels que també més d'un terç (562) finalitzaren el curs. Segons les estadístiques, els dos grups més nombrosos d'estudiants viuen a Espanya i l'altre grup important d'Amèrica Llatina (Mèxic (11%), Perú (7%), Argentina i Colòmbia) - tot i que també hem tingut estudiants ocasionals de UK, USA, Rússia, Itàlia, etc. Les valoracions han estat molt positives. De moment, hi ha la possibilitat de seguir els vídeos disponibles al canal de Youtube: <https://goo.gl/1LhPq1>

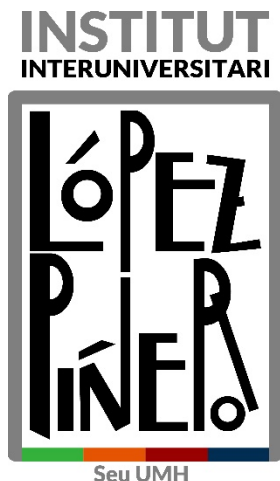
PROFESSORS CONVIDATS I ESTUDIANTS RESIDENTS

L'IILP-UV ofereix la possibilitat de realitzar estades temporals a persones de la comunitat acadèmica (professorat i estudiants) que voldria desenvolupar recerca dins del terreny de la història de la ciència, de la medicina i de la tecnologia, o col·laborar amb els nostres programes de divulgació de la ciència, patrimoni científic i museologia. Aquest programa ofereix la possibilitat de disposar d'un espai temporal a la seu de l'IILP-UV (Palau Cerveró), amb els recursos informàtics del centre i l'accés a tots els recursos d'investigació del centre, així com la col·laboració, si escau, a les activitats de recerca i divulgació que puguem definir segons el cas particular.

Les persones interessades a fer una estada temporal a l'IILP-UV han d'enviar una proposta amb el seu CV en què s'indiquen les dates de la seua estada i el programa de treball que desenvoluparien. Els estudiants de màster i doctorat han d'afegir-hi les dades de la persona membre de l'IILP-UV que tutoritzarà la seua recerca i estada al centre. Les sol·licituds han d'enviar-se almenys un mes abans de l'inici de l'estada, durant qualsevol moment de l'any, i adreçades al director de l'IILP Ximo Guillem (ximo.guillem@uv.es). El claustre de l'Institut resoldrà periòdicament aquestes sol·licituds. Aquestes estades poden compaginar-se amb qualsevol tipus de beques i ajudes. Al llarg dels anys 2023 i 2024 el professorat visitant i estudiants residents són:

- Àlvar Martínez i Joan Lloret (professors jubilats)
- Anxo Vidal Nogueira (Investigador doctoral resident)
- Camila Neves Guzmán (Universitat de Concepción, Xile)
- Habiba Chbab El Fakhi (Grup Histradcyt)
- Cristian Caroca Ortega (Pontificia universidad de Valparaíso, Xile)
- Adrien Bidaud-Bono (Universitat de Lió 2)
- Luz Narbona (projecte Antiga Facultat de Ciències)

**INSTITUT INTERUNIVERSITARI LÓPEZ PIÑERO D'ESTUDIS HISTÒRICS I
SOCIALS, SOBRE CIÈNCIA, TECNOLOGIA, MEDICINA I MEDI AMBIENT**
Seu Universitat Miguel Hernández d'Elx

La seu de la Universitat Miguel Hernández d'Elx està formada per:

- Director: Eduardo Bueno Vergara, Professor Contractat Doctor de Història de la Ciència
- Secretària: Alicia de Lara González, Professora Titular de Periodisme
- Enrique Perdiguero Gil, Catedràtic d'Història de la Ciència
- Begoña Ivars Nicolás, Professora Titular de Comunicació Audiovisual i Publicitat
- Elpidio del Campo Cañizares, Professor Permanent Laboral de Comunicació Audiovisual i Publicitat
- Berta Echániz Martínez, Professora Ajudant Doctora d'Història de la Ciència
- María Muñoz Benavent, Professora Ajudant Doctora d'Historia de la Ciencia
- Ángeles Gómez Martínez, Professora Ajudant Doctora d'Història de la Ciència

Projectes vigents o recentment acabats en els que participen els seus membres

- Altas capacidades en la educación superior: análisis de la respuesta educativa en el contexto español e internacional y experiencias del estudiantado (Redes-2021-5441). Investigador Principal: Marcos Gómez Puerta. Universidad de Alicante. 2021-2023. Investigadores de la UMH: Ángeles Gómez Martínez.
- Aprendizaje-Servicio y modelos prosociales en 360°. El reportaje inmersivo para promover conductas positivas en el estudiantado. PIEU_B/2023_80. Proyectos competitivos de subvención pública de ámbito nacional. Investigadores de la UMH: Begoña Ivars Nicolás (IP), Roberto Oliver Sánchez García, Jaime Quiles Campos, Montserrat Jurado Martín, Adrián Penalva Soler y Javier Coloma Igual.
- Fake Penal. Consorcio coordinado por la Universidad Miguel Hernández de Elche. Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades. 2022-2025. 48 meses. Investigadora: Alicia De Lara González.
- Fotoperiodismo y Transición española (1975-1982): la fijación y circulación de los acontecimientos a través de la prensa gráfica y su relectura memorística (Ministerio de Ciencia e Innovación) (PID2020-

113419RB-I00). Investigador principal: Rafael Rodríguez Tranche (UCM) (2021-2024). Investigadores de la UMH: Elpidio del Campo Cañizares y Leónidas Spinelli Capel.

- Iberfier Iberian Media Research & Fact-Checking. Consorcio coordinado por la Universidad de Navarra. Financiación de la Comisión Europea en virtud del acuerdo CEF-TC-2020-2 (European Digital Media Observatory) con referencia 2020-EU-IA-0252. Comisión Europea. 2021-2024 48 meses. Investigadora de la UMH: Alicia De Lara González.

- Intercambio virtual para la mejora de las habilidades transversales. Investigador(es) principal(es): Barrajón-Catalán. Universidad Miguel Hernández. 2022-2023. Investigadora de la UMH: Alicia De Lara González.

- JoIn-DemoS - Journalism Innovation in Democratic Societies: Index, Impact and Prerequisites in International Comparison. Coordinado por la Universidad Católica de Eichstaett-Ingolsta. Financiado por instituciones de apoyo a la investigación de Alemania, Austria y Suiza. 2020-2023. 36 meses. Investigadora de la UMH: Alicia De Lara González.

- Los códigos lingüísticos secretos de las mujeres de la Casa de Austria en tiempos de Carlos V (PID2021-126189NB-I00). Investigadores Principales: María José Bertomeu y Júlia Benavent (Universitat de València) (2022-2026). Investigadores de la UMH: Maria Muñoz Benavent.

- Lucha contra el cáncer y cambio socio-cultural en España (1939-1975): entre el miedo y la esperanza (CAMIES) (PID2019-107658GB-I00). Investigadores principales: José Martínez Pérez (Universidad de Castilla-La Mancha) y Enrique Perdiguero-Gil (Instituto Interuniversitario López Piñero-Universidad Miguel Hernández de Elche) (2020-2024). Investigadores de la UMH: Enrique Perdiguero Gil, Eduardo Bueno Vergara, Berta Echániz Martínez.

- MEDNIGHT GTS - Mediterranean Researchers' Night Goes To School Tipo: Proyectos competitivos de subvención pública Subtipo: Proyectos del Programa Marco de la UE. Investigadoras de la UMH: Alicia de Lara González (IP), Begoña Ivars Nicolás y otros.

- Narrativas audiovisuales interactivas como herramienta prosocial. Implementación de sus estrategias en entornos de educación superior. Proyectos competitivos de subvención pública de ámbito nacional. Investigadores de la UMH: Martínez-Cano, Francisco-Julian (IP), Ivars-Nicolás, Begoña y Mantilla Pousa, Adrián.

- Narrativas audiovisuales prosociales inmersivas: medición de su impacto en la sociedad y análisis de sus características, CIAICO/2021/258. Investigadora de la UMH: Begoña Ivars Nicolás.

- Proyecto BEATRICES: Barriendo Estereotipos en las Aulas, Tecnologías para Revolucionar la Igualdad en la Ciencia y la Sociedad (FCT-22-17849). Responsable del proyecto: Lázaro Marín Navarro-Soto. Universidad Miguel Hernández Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT). 2023. Equipo: Ángeles Gómez Martínez, Sandra Jurado Sánchez, María José Pastor Vicente, Alba García Ortega, Ángeles Gallar Martínez, Elena Garrido Huarte.

- Recetario para las enfermedades femeninas en Europa. Siglos XVI-XVII. (CIGE/2022/162). Investigadora Principal: Maria Muñoz Benavent (Instituto Interuniversitario López Piñero-Universidad Miguel Hernández de Elche) (2022-2023).

PRODUCCIÓ CIENTÍFICA DE LA SEU DE LA UNIVERSITAT MIGUEL HERNÁNDEZ D'ELX de l'Institut Interuniversitari López Piñero durant l'any 2023

Articles:

- Ausina, R. T., de Lara González, A., & Giménez, C. O. (2023). El Caso Vinícius Jr:¿ discurso de odio, discurso odioso... y pan y circo? *Diario La Ley*, (10266), 3.
- Bueno Vergara, Eduardo, & Perdiguero Gil, Enrique. (2023). La historiografía española sobre salud y enfermedad en el siglo XVIII: Estado de la cuestión y asignaturas pendientes. *Cuadernos Dieciochistas*, 24, 13-39.
- Bueno Vergara, Eduardo, & Perdiguero Gil, Enrique. (2023). Presentación: Enfermedad, política y ciencia en la España del siglo XVIII. *Cuadernos Dieciochistas*, 23, 7-12.
- De Lara González, A., Mondejar, D., & García-Avilés, J. A. (2023). Transformación del ecosistema mediático post-covid. El teletrabajo y el modelo híbrido como innovación organizacional en las redacciones. *Doxa Comunicación. Revista Interdisciplinar de Estudios de Comunicación y Ciencias Sociales*, 501-522.
- García-Avilés, J. A., Arias-Robles, F., De-Lara, A., Paisana, M., Carvajal, M., Foá, C. & Valero-Pastor, J. M. (2023). IBERIFIER Reports—Analysis of Trends and Innovations in the Media Ecosystem in Spain and Portugal (2025-2030).

Capítols de llibre:

- Bueno Vergara, E., & Perdiguero Gil, E. (2023). Las contradicciones de la sanidad franquista en los años sesenta: el "grandioso monumento al médico rural". En *La Historia habitada. Sujetos, procesos y retos de la Historia Contemporánea del siglo XXI* (pp. 2165-2176). Córdoba: UCOPress. Editorial Universidad de Córdoba.
- del Campo Cañizares, E., & Spinelli Capel, L. (2023). Estudio comparado del fotoperiodismo español en las cabeceras *ABC*, *La Vanguardia* y *El País* en 1976. En O. Carrero Márquez & A. Parras Parras (Eds.), *Visiones contemporáneas: narrativas, escenarios y ficciones* (pp. 230–246). Fragua.
- Ivars-Nicolas, Begoña, & Herrero Ruiz, Laura. (2023). El vídeo 360 como reclamo turístico para la marca ciudad. En Francisco-Julian Martínez-Cano & Ainara Miguel Saez de Urabain (Eds.), *Galaxia Zukcerberg. La comunicación en la era digital* (pp. 237-249). Tirant Lo Blanch.
- Ivars-Nicolas, Begoña, & Santos Gonçalves, Tatiana. (2023). El reportaje inmersivo prosocial en vídeo 360° para promover conductas positivas. En Tatiana Hidalgo-Marí, Javier Herrero-Gutiérrez (Eds.), *Nuevas pesquisas: Los rumbos de la investigación en comunicación*, (pp. 93-97). Dykinson.
- Muñoz Benavent, Maria. (2023). El contexto médico de Lucrezia Marinella. En Salvatore Bartolotta & Mercedes Tormo-Ortiz (Eds.), *Escritoras en la Querelle des Femmes* (pp. 75-88). Madrid: Editorial UNED.
- Muñoz Benavent, Maria. (2023). Las recetas de las mujeres para el cuidado de la familia en el siglo XVI. En Natalia Muñoz Maya (ed.), *Mujeres y humanismo*. Madrid: Dykinson.

- Perdigueró Gil, E. (2023). Popularización médica y medicalización durante el tardofranquismo: las guías médicas del hogar. In C. Ferragud & J. R. Bertomeu Sánchez (Eds.), *Pensar la medicina amb la història: Homenatge a la professora María José Báguena Cervellera* (pp. 187-203). València Universitat de València.
- Perdigueró Gil, E., & Comelles i Esteban, J. M. (2023). Cultura, salud y enfermedad: una medicina plural. In J. L. Barona (Ed.), *Manual de Historia de la Medicina* (pp. 53-64). Valencia: Tirant humanidades.
- Perdigueró Gil, Enrique, & Bueno Vergara, Eduardo. (2023). El malestar del bienestar: los debates en torno a la medicalización. In Salvador Cayuela Sánchez & Paula Aranzazu Ruiz Rodríguez (Eds.), *La sonrisa de Europa. El Estado del bienestar en el proceso de integración europea* (pp. 231-255). Madrid: Marcial Pons.

Organització de congressos i seminaris

- del Campo Cañizares, Elpidio & Spinelli Capel, Leónidas. *Pensar en el durante con el objetivo de la práctica fotográfica*. BEPHOTO. VI Congreso Internacional de Fotografía Contemporánea. Museo de arte contemporáneo de Alicante MACA. Alicante, 26 marzo 2023.
- Ivars Nicolás, Begoña & Bayo, Sonia. *Directoras I jornadas científicas sobre altas capacidades. Atención en la escuela y en la universidad*. Campus de Elche de la Universidad Miguel Hernández, Elche, 1-2 de diciembre de 2023.
- Ivars Nicolás, Begoña. Miembro del Comité Científico. En *III Congreso Hermes de Comunicación*. 23 de marzo al 1 de abril de 2023. Lanzarote.
- Ivars Nicolás, Begoña. Moderadora Mesa de debate Los formatos inmersivos y las narrativas prosociales. En *IV Congreso Internacional de Innovación en Comunicación y Medios Audiovisuales (CINCOMA)*. 27-29 de noviembre de 2023. Universidad de Alicante y Universidad de Salamanca.
- Muñoz Benavent, Maria. *Jornada Cuidados y remedios de las mujeres en el siglo XVI*. Sant Joan d'Alacant, 10 de noviembre de 2023.
- Perdigueró Gil, Enrique, Bueno, Eduardo, & Echaniz Martínez, Berta. *Simposio Internacional El problema social del cáncer: institucionalización, estrategias y narrativas contemporáneas*. Alicante, 23-24 de noviembre de 2023.
- Perdigueró Gil, Enrique, Bueno, Eduardo, & Echaniz Martínez, Berta. *Workshop El problema del cáncer durante el Franquismo: perspectivas historiográficas*. Sant Joan d'Alacant, 25-26 de mayo de 2023.

Activitats de divulgació:

- Alicia de Lara González. UMH Sapiens, un proyecto que tiene como objetivo acercar a la sociedad la investigación que se lleva a cabo en los diferentes campus de la Universidad Miguel Hernández, así como conectar la Universidad con la sociedad ofreciendo información científica de calidad y útil para la ciudadanía.
- Bueno Vergara, Eduardo. De ciencia, salud, enfermedad y otras historias. En: EUREKA! Birras y ciencia. Elche, 18 de mayo de 2023.

- Gómez Martínez, Ángeles. *Feedback Ciencia*. Podcast sobre ciencia y cultura, emitido por Radio UMH desde 2011 y disponible Spotify, iVoox y en la web <https://www.feedbackciencia.com/>. Creado, producido y locutado por Ángeles Gómez Martínez.
- Ivars Nicolás, Begoña. DACIU, Desarrollo de las altas capacidades intelectuales en la universidad.
- Ivars Nicolás, Begoña. Feria de Ciencia y Tecnología UMH 2023, Jornadas de Puertas Abiertas, Talleres Estudia un día en la UMH y el programa UMH Day, centrados en acercar al estudiantado preuniversitario y a la sociedad en general lo que hacemos en la UMH
- Ivars Nicolás, Begoña. Taller El juego para aprender. La carrera de los inventos y Escape room Modelos prosociales en el Programa Estimula tu mente 2023
- Ivars Nicolás, Begoña. Taller Realidad Virtual en la Feria de Ciencia y Tecnología UMH 2023.
- Ivars Nicolás, Begoña. Talleres de divulgación científica en los Centros de enseñanza; Programa Estimula tu mente, de enriquecimiento intelectual para niños y niñas con altas capacidades de primaria, ESO, Bachillerato y Ciclos Formativos

MÀSTER I DOCTORAT

L'IILP organitza programes de màster i doctorat relacionats amb la història i la comunicació de la ciència, dins del qual participen tres universitats: la Universitat de València, la Universitat Miguel Hernández d'Elx i la Universitat d'Alacant. Són programes semipresencials que fan servir tots els recursos de les noves tecnologies de la comunicació, i atrauen estudiants de diferents punts del món. Al juny i setembre de 2023, els estudiants de l'última edició de màster van presentar de manera brillant els seus treball finals de màster.

Les activitats, a més de les característiques pròpies dels programes, són descrites de forma actualitzada en la pàgina: <http://www.historia-ciencia-comunicacion.org/>

El seu objectiu és la formació de personal investigador en història de la ciència, amb bones habilitats en la comunicació científica, i de persones de l'àrea de la pràctica i la investigació en comunicació de la ciència, amb sòlids coneixements en els temes, mètodes i tècniques de la recerca històrica. La integració dels programes de Màster i de Doctorat permet a les persones graduades completar tota la seva formació de postgrau en un mateix programa formatiu, i poden així aconseguir el grau de doctor o doctora en un termini de quatre a cinc anys. Més detalls del programa:

Els coordinadors del màster són els professors Antonio García Belmar (UA) (belmar@ua.es), Eduardo Bueno Vergara (UMH-IILP) i Ignacio Suay Matallana (UV-IILP) (Ignacio.suay@uv.es).

El coordinador del programa de doctorat és el professor Enric Novella (UV-IILP). (Enric.novella@uv.es)

Programa Interuniversitario de Máster y Doctorado

Historia y Comunicación de la Ciencia

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

UNIVERSITAS
Miguel Hernández

DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

Les activitats de l'IILP poden ser seguides mitjançant les pàgines següents:

- Pàgina web de la seu de la Universitat de València: <http://www.uv.es/ihmc>
- Pàgina web de la seu de la Universitat Miguel Hernández: <http://iilp.edu.umh.es/>
- Facebook: <https://goo.gl/PKghuU>
- Twitter: <https://twitter.com/PalaudeCervero>
- You tube: https://www.youtube.com/channel/UCzrLMEjcY3jTurZBfV70Gcg/featured?view_as=subscriber
- Video: <https://goo.gl/ZgCsPB>
- Llista de difusió: difusio_ihmc@lles.uv.es. Per afegir el vostre email a la llista envieu un missatge a listserv@lles.uv.es amb el text “subscribe difusio_ihmc Nom_Cognoms”

IHMC²

BUTLETÍ DE NOTÍCIES DE L'INSTITUT INTERUNIVERSITARI LÓPEZ PIÑERO